Inspectie Milieu waarschuwt eigenaren afgravingen

ORANJESTAD — Vrijdagmorgen meldden omwonenden dat de illegale stortplaats bij Moko opnieuw naar brand ruikt. "Er is nog geen echte rookontwikkeling, maar er ligt in die kuil weer iets te smeulen", zegt een omwonende. "Ik heb de milieupolitie gebeld. Die is nog bezig aan haar rapport en het gaat alweer mis."

De illegale stortplaats op Alto Vista in 2004.

Aruba kent meer dan veertig afgravingen. Een deel daarvan wordt gebruikt als illegale stortplaats. Dat is onder meer het geval bij Alto Vista, Seroe Patrishi, Jaburibari en Moko. Als die afgravingen worden opgevuld met afval is dat niet alleen voor het milieu zeer onwenselijk, maar ook omdat het erg lang duurt voordat sprake is van een ondergrond die weer stabiel is. Gisbert Boekhoudt, hoofd Inspectie Volksgezondheid en Milieu waarschuwt eigenaren van afgravingen om zich niet te snel rijk te rekenen. Het hoofd Inspectie wijst erop dat Moko het volgende voorbeeld is in de rij van afgravingen waarvan de eigenaar die zich te vroeg rijk rekent.

"Eerst verdienen zij aan de opbrengst van stenen, zand of grind. Dan stellen ze de afgraving beschikbaar voor het storten van afval. De eigenaren willen het gat zo snel mogelijk weer dichten, het liefst met materiaal dat nog wat opbrengt, en dat is tegenwoordig het geval met afval. Als de afgraving eenmaal is opgevuld, gaan de eigenaren op de stoel van projectontwikkelaar zitten om opnieuw geld te verdienen aan de grond."

Boekhoudt vervolgt: "Wat deze eigenaren zich niet realiseren is dat de Nederlandse norm voor oude stortplaatsen bepaalt dat deze 15 jaar met rust gelaten moeten worden, voordat je er überhaupt op mag bouwen", zegt Boekhoudt.

Op de vraag of de Nederlandse norm van toepassing is op de situatie op Aruba antwoordt hij: "Die norm is misschien niet helemaal van toepassing op Aruba, omdat wij hier een ander klimaat hebben. Instabiele grond klinkt hier misschien iets sneller in dan in het koudere en nattere klimaat van Nederland. Maar daar zijn geen gegevens over beschikbaar, dus wij houden ons aan de Nederlandse norm."

De snelle jongens die denken in korte tijd drie keer te kunnen verdienen komen, als zij afval hebben laten storten, bedrogen uit. Die grond is voor 15 jaar dood kapitaal. "De overheid zal niet toestaan dat de bevolking gevaar loopt doordat zij op vervuilde grond woont of omdat eenmaal gebouwde woningen gaan verzakken of zelfs instorten als gevolg van een instabiele ondergrond", aldus Boekhoudt.

Boekhoudt lacht smakelijk om de suggestie van de brandweer om het vuur met zand te blussen. "Een heel goede suggestie daar niet van, maar in de praktijk niet uitvoerbaar, want de brandhaard is onbereikbaar." Dat had de brandweer zelf ook gemerkt toen er afgelopen weekend werd uitgerukt om poolshoogte te nemen. Het terrein rondom de afgraving is te gevaarlijk voor zwaar materieel en het afval is zo instabiel dat het voor een persoon al levensgevaarlijk is, laat staan voor een truck met zand.

De woordvoerder van de omwonenden, die niet met zijn naam in de krant wil uit angst voor de eigenaar van de afgraving, meldt dat er overleg is geweest over het aanspannen van een civielrechtelijke procedure om de eigenaar en de vaste gebruiker van de stortplaats aansprakelijk te stellen voor de geleden schade. Boekhoudt: "De omwonenden hebben grote kans dat de rechter hen in het gelijk stelt. Er is sprake van overlast als gevolg van een onrechtmatige daad (voor het storten van afval is een vergunning nodig en die heeft de eigenaar niet, red.) en als de rechter een dwangsom oplegt voor de periode dat de overlast voortduurt, zullen de exploitanten echt wel iets doen aan de overlast, want dan is dat niet meer in hun economisch belang." Een civiele zaak biedt waarschijnlijk een snellere oplossing dan een bestuursrechtelijke, waar de overheid de overlastveroorzakers aanspreekt, meldt Boekhoudt tot slot.